Dosar nr.2a-1299/2025 Judecătoria Drochia, sediul Central judecător V. Robu

D E C I Z I E

19 martie 2026
mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii Alina Ţihonschi şi Mariana Sajin
Grefier Natalia Pasat

examinând în şedinţă publică apelul declarat de apelanta Railean Svetlana, în persoana reprezentantului, avocat Ceornea Eduard, împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 11 iulie 2025, în cauza civilă la cererea de chemare depusă de „OTP Bank" SA către Railean Alexandr, Railean Svetlana cu privire la încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată şi cererea reconvenţională depusă de Railean Svetlana către „OTP Bank" SA şi Railean Alexandr cu privire la declararea nulităţii contractului de fidejusiune şi încasarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantei:

1. La 18 decembrie 2024, OTP „Bank" SA a înaintat cerere de chemare în judecată către Railean Alexandr, Railean Svetlana cu privire la încasarea solidară a datoriei în mărime de 110.592,93 lei şi a cheltuielilor de judecată în sumă de 3.867,76 lei.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta „OTP Bank" SA a indicat că, în temeiul contractului de credit nr.CL/78687757100 din 01 iulie 2021, i-a acordat lui Railean Alexandr un credit în sumă de 160.000,00 lei, cu termen de rambursare până la 01 iulie 2026. În vederea garantării executării obligaţiilor asumate de debitor, între bancă şi Railean Svetlana a fost încheiat un contract de fidejusiune, prin care aceasta s-a obligat să răspundă faţă de creditor pentru executarea obligaţiilor contractuale ale debitorului.
3. Menţionează reclamanta că Railean Alexandr nu şi-a executat în mod corespunzător obligaţiile asumate prin contractul de credit, neachitând plăţile scadente conform graficului stabilit, fapt ce a determinat acumularea unei datorii totale în cuantum de 110.592,93 lei, compusă din: 104.098,93 lei - soldul creditului restant, 1.576,84 lei - dobânda calculată, 4.604,45 lei - comisionul aferent şi 312,71 lei - dobânda penalizatoare pentru neexecutarea obligaţiilor contractuale.
4. Totodată, reclamanta afirmă că, la 03 august 2023, a expediat pârâţilor notificări prin care i-a informat despre rezoluţiunea contractului de credit nr.CL/78687757100 din 01 iulie 2021, acordându-le un termen de 15 zile pentru achitarea integrală a obligaţiilor restante faţă de bancă. Cu toate acestea, pârâţii nu au executat obligaţiile de plată, iar termenul acordat a expirat.
5. În temeiul art.166 şi art. 167 din Codul de procedură civilă, precum şi al art.774–780, art.1242–1250, art.1640, art.1769 şi art.1770 din Codul civil, reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar de la Railean Alexandr şi Railean Svetlana, în beneficiul „OTP Bank" SA, a datoriei în sumă de 110.592,93 lei, precum şi a cheltuielilor de judecată,

constituite din taxa de stat achitată în mărime de 3.867,76 lei şi cheltuielile aferente citării publice în cuantum de 522,00 lei.

6. *Ulterior, la 28 ianuarie 2025, Railean Svetlana a depus cerere reconvenţională către OTP „Bank" SA şi Railean Alexandr*, cu privire la declararea nulităţii contractului de fidejusiune nr.000106373/F1 din 01.07.2021 şi încasarea cheltuielilor de judecată.

7. În motivarea cererii reconvenţionale a invocat că ea şi Railean Alexandr sunt soţi şi că niciunul dintre aceştia nu deţine studii juridice. Totodată, indică că relaţia apropiată existentă între ea şi debitorul principal a generat un raport de încredere, circumstanţă de care, în opinia sa, s-au prevalat „OTP Bank" SA şi Railean Alexandr pentru a determina încheierea contractului de fidejusiune. Astfel, susţine că actul juridic a fost încheiat prin mijloace dolosive, cu încălcarea prevederilor art.1663 din Codul civil.

8. Menţionează că dispoziţiile legale aplicabile stabilesc în mod clar şi imperativ procedura care urma a fi respectată de creditor înainte de încheierea contractului de fidejusiune, procedură de la care nu sunt admise derogări. În acest context, indică că „OTP Bank" SA, în calitate de instituţie bancară specializată în acordarea creditelor şi având cunoştinţe juridice corespunzătoare în domeniu, i-a propus spre semnare contractul de fidejusiune fără ca, în prealabil, aceasta să beneficieze de o consultaţie juridică independentă privind natura şi efectele obligaţiilor asumate în calitate de fidejusor.

9. Potrivit susţinerilor sale, această conduită contravine prevederilor Hotărârii Guvernului nr.251 din 24 aprilie 2019 cu privire la constatarea consultării independente a potenţialului fidejusor consumator, întrucât banca nu i-a solicitat să obţină o consultaţie juridică independentă şi nici să prezinte dovada efectuării acesteia. De asemenea, a precizat că o asemenea consultaţie urma să fie acordată de către o persoană abilitată în acest sens, precum notarul, avocatul, executorul judecătoresc sau personalul ştiinţifico-didactic acreditat, şi nu de către angajaţii creditorului.

10. În consecinţă, susţine că, prin admiterea unor încălcări grave ale procedurii de încheiere a contractului de fidejusiune nr.000106373/F1 din 01 iulie 2021, acesta a fost încheiat contrar ordinii publice şi normelor imperative aplicabile, motiv pentru care se impune constatarea nulităţii sale cu efect retroactiv. Pe cale de consecinţă, a solicitat respingerea pretenţiilor formulate de „OTP Bank" SA în partea ce vizează încasarea solidară de la Railean Svetlana a datoriei în sumă de 110.592,93 lei şi a cheltuielilor de judecată.

11. Totodată, Railean Svetlana invocă că „OTP Bank" SA nu şi-a executat obligaţia contractuală de a o informa cu privire la neexecutarea obligaţiilor de către debitorul principal şi despre existenţa unor pretenţii întemeiate pe contractul de fidejusiune, încălcând astfel prevederile pct.7.2 din contractul de fidejusiune. În acest sens, afirmă că la materialele cauzei este anexată notificarea din 03 august 2023, pretins expediată acesteia, însă lipseşte dovada recepţionării notificării, avizul poştal anexat nefiind semnat de destinatar. De asemenea, nici informaţiile extrase de pe portalul ÎS „Poşta Moldovei" nu confirmă remiterea notificării, fiind indicat că destinatarul nu a fost disponibil. Prin urmare, aceasta a susţinut că nu a fost informată despre neachitarea de către Railean Alexandr a obligaţiilor rezultate din contractul de credit.

12. În baza celor expuse, reclamanta solicită acceptarea cererii reconvenţionale spre examinare concomitentă cu acţiunea principală intentată de „OTP Bank" SA împotriva lui Railean Alexandr şi Railean Svetlana privind încasarea solidară a datoriei în sumă de 110.592,93 lei şi a cheltuielilor de judecată în sumă de 3.867,76 lei, examinarea cauzei în

procedură generală, admiterea cererii reconvenţionale, constatarea nulităţii absolute a contractului de fidejusiune nr. 000106373/F1 din 01 iulie 2021, respingerea acţiunii „OTP Bank" SA în partea pretenţiilor formulate împotriva sa, precum şi încasarea de la „OTP Bank" SA a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei, compuse din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile pentru asistenţă juridică.

13. *Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta „OTP Bank" SA a depus referinţă* asupra cererii reconvenţionale, prin care a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată şi admiterea acţiunii principale.

14. În motivarea poziţiei sale procesuale, reclamanta a invocat că susţinerile formulate de reclamanta Railean Svetlana contravin circumstanţelor reale ale cauzei şi probelor administrate. Astfel, indică că Railean Svetlana nu a manifestat diligenţa necesară pentru a studia conţinutul contractului de credit nr.CL/78687757100 din 01 iulie 2021 şi al contractului de fidejusiune nr.000106373/F1 din aceeaşi dată, scopul primordial al debitorilor fiind obţinerea creditului solicitat.

15. În acest context, banca susţine că atât debitorul, cât şi fidejusorul au acţionat cu rea-credinţă, toate informaţiile standard aferente produsului de creditare şi contractului de fidejusiune fiind puse la dispoziţia acestora într-un limbaj clar, concis şi lizibil, în acelaşi câmp vizual şi cu caractere de aceeaşi dimensiune.

16. Totodată, menţionează că la data de 25 iunie 2021 au fost furnizate debitorului şi fidejusorului informaţii exhaustive privind conţinutul contractului de credit şi al contractului de fidejusiune, fiindu-i explicate reclamantei Railean Svetlana consecinţele juridice ale asumării obligaţiilor de fidejusor. În acest sens, Railean Svetlana a semnat declaraţia potenţialului fidejusor, fapt ce confirmă, în opinia băncii, respectarea cerinţelor prevăzute de art.1663 din Codul civil.

17. De asemenea, reclamanta susţine că Railean Svetlana formulează afirmaţii contradictorii în cuprinsul cererii reconvenţionale, întrucât, pe de o parte, solicită declararea nulităţii contractului de fidejusiune, iar pe de altă parte, recunoaşte existenţa şi efectele acestuia prin invocarea drepturilor ce derivă din contract, inclusiv a dreptului de a opune creditorului excepţiile pe care le-ar putea opune debitorul.

18. În acelaşi context, banca apreciază că susţinerea privind inducerea în eroare este una pur declarativă şi lipsită de suport probator, întrucât Railean Svetlana, în calitate de persoană fizică cu capacitate deplină de exerciţiu şi discernământ, avea posibilitatea şi obligaţia de a lua cunoştinţă de conţinutul actelor pe care le semna, de a le citi şi de a înţelege consecinţele juridice ale acestora.

19. În concluzie, reclamanta „OTP Bank" SA a solicitat admiterea acţiunii privind încasarea datoriei şi respingerea cererii reconvenţionale ca fiind neîntemeiată.

Poziţia instanţei de fond:

20. Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 11 iulie 2025 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de OTP „Bank" SA către Railean Alexandr, Railean Svetlana cu privire la încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată. S-a încasat în mod solidar de la Railean Alexandr şi Railean Svetlana în beneficiul OTP „Bank" SA, datoria în sumă de 110.592,93 lei şi cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată în mărime de 3.867,76 lei şi cheltuielile de citare publică în mărime de 522,00 lei. S-a respins, ca neîntemeiată, cererea reconvenţională depusă de Railean Svetlana către OTP „Bank" SA

şi Railean Alexandr cu privire la declararea nulităţii contractului de fidejusiune şi încasarea cheltuielilor de judecată.

Solicitarea apelantei:

21. La 23 iulie 2025,apelanta Railean Svetlana, în persoana reprezentantului, avocat Ceornea Eduard, a depus apel nemotivat, iar la 18 noiembrie 2025, apel motivat împotriva hotărârii instanţei de fond, cu solicitarea admiteri apelului, casarea hotărârii instanţei de fond, cu emiterea unei noi soluţii prin care să fie respinsă integral acţiunea depusă de OTP „Bank" SA şi admisă cererea reconvenţională depusă de Railean Svetlana.

Argumentele părţilor:

22. În motivarea apelului apelanta Railean Svetlana, în persoana reprezentantului, avocat Ceornea Eduard comunică că, instanţa de fond neîntemeiat şi contrar prevederilor imperative ale legii a admis integral cererea de chemare în judecată a „OTP Bank" SA împotriva Railean Alexandr, Railean Svetlana cu privire la încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată şi la fel neîntemeiat a respins acţiunea reconvenţională depusă de Railean Svetlana către „OTP Bank" SA, Railean Alexandr cu privire la declararea nulităţii contractului de fidejusiune şi încasarea cheltuielilor de judecată. Consideră că instanţa de fond în mod eronat şi arbitrar a apreciat circumstanţele cauzei şi nu a aplicat legislaţia pertinentă cauzei.

23. Astfel, consideră că contractul de fidejusiune nr.000106373/F1 încheiat între „OTP Bank" SA şi Railean Svetlana este lovit de nulitate absolută din următoarele temeiuri:

24. Indică că „OTP Bank" SA fiind o instituţie bancară, activitatea căreia constă inclusiv şi în contractarea împrumuturilor, incontestabil având cunoştinţe în domeniu juridic şi în special în prevederile Legii specifice contractelor de creditare şi fidejusiune, a propus spre semnare lui Railean Svetlana a contractului de fidejusiune fără ca prealabil Railean Svetlana să primească o consultaţie juridică independentă privind natura, şi efectele contractului de fidejusiune. Acest fapt în mod categoric contravine procedurii de acordare a consultaţiilor independente fidejusorilor în cadrul contractelor de fidejusiune expres stabilită în cadrul Hotărârii de Guvern cu privire la constatarea consultării independente a potenţialului fidejusor consumator - 251/24.04.2019.

25. Astfel conform art.1) din HG nr.251 din 2019, constatarea faptului că potenţialul fidejusor consumator a primit consultaţii independente referitor la contractul de fidejusiune, care cade sub incidenţa art.1663 alin.(2) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, se realizează de către creditor în baza certificatului eliberat ca urmare a consultaţiei oferite în modul stabilit de prezenta hotărâre. (3) Pot oferi consultaţii independente potenţialilor fidejusori consumatori, fiind interzisă propunerea (sugerarea) consultantului din partea creditorului sau debitorului, următoarele persoane: 1) notarii; 2) avocaţii; 3) personalul ştiinţifico-didactic şi ştiinţific din învăţământul superior, care profesează discipline ale dreptului privat în instituţiile de învăţământ superior acreditate sau autorizate provizoriu în conformitate cu art.114 din Codul educaţiei al Republicii Moldova nr.152/2014; 4) executorii judecătoreşti. (4) Consultantul nu trebuie să acţioneze într-o manieră care să afecteze caracterul independent al consultaţiei acordate potenţialului fidejusor consumator şi nu poate fi: 1) debitorul obligaţiei principale; 2) niciunul dintre creditorii debitorului obligaţiei principale; 3) persoana afiliată creditorului

sau debitorului în sensul art.203 din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002; 4) persoana care gestionează în prezent dosare, cazuri sau proceduri în care creditorul ori debitorul obligaţiei principale sânt părţi sau solicitanţi.

26. În acest context atrage atenţia instanţei că „OTP Bank" SA, contrar prevederilor normative citate, nu a solicitat Railean Svetlana să primească o consultaţie juridică independentă premergători semnării contractului de fidejusiune şi nu i-a solicitat prezentarea unei dovezi scrise (certificatului) privind efectuarea consultării respective. De asemenea, consultaţia independentă obligatorie trebuia efectuată de o persoană special abilitată în acest sens, adică de notar, avocat, executor judecătoresc sau de personalul ştiinţifico-didactic special acreditat în acest sens, şi în nici un caz de angajaţii Creditorului „OTP Bank" SA.

27. Astfel, odată ce „OTP Bank" SA a admis grave încălcări de procedură la încheierea Contractului de Fidejusiune nr. 000106373/F1, cel din urmă fiind încheiat contrar ordinii publice şi prevederilor actelor normative corespunzătoare, acesta urmează a fi declarat nul cu efect retroactiv, iar acţiunea „OTP Bank" SA în partea încasării de la Railean Svetlana în mod solidar a datoriei în sumă de 110.592,93 lei şi restituirea cheltuielilor de judecată în sumă de 3.867,76 lei să fie respinsă ca neîntemeiată.

28. Afirmă că, „OTP Bank" SA contrar prevederilor contractuale nu a comunicat lui Railean Svetlana înainte de a se adresa cu acţiune în instanţa de judecată despre neachitarea de către Railean Alexandr a creditului primit şi despre existenţa oricăror pretenţii bazate pe contractul de fidejusiune, prin ce a încălcat prevederile p.7.2. al contractului de fidejusiune.

29. Astfel la materialele cauzei este prezentă notificarea din 03.08.2023 pretins expediată lui Railean Svetlana, dar lipseşte dovada de livrare/înmânare a notificării, la dosar fiind anexat avizul poştal de recepţie nesemnat de destinatarul trimiterii. Circumstanţă rămasă fără aprecierea instanţei de fond. La fel nici din extrasul de pe portalul ÎS „Posta Moldovei" nu rezultă livrarea notificării, fiind indicat faptul că destinatarul nu este disponibil. Prin urmare Railean Svetlana nici nu a fost notificată despre neachitarea de către debitorul Railean Alexandr a datoriei conform contractului de credit.

30. Afirmă că, în hotărârea contestată instanţa de fond apreciază obligaţia reclamantului „OTP Bank" SA prevăzută expres de art.1663 alin.(2) Cod civil ca fiind una de alternativă şi nu obligatorie, precum şi indică asupra obligaţiunii lui Railean Svetlana de a demonstra existenţa riscurilor semnificative care au determinat-o să nu-şi asume liber fidejusiunea.

31. Consideră că, în cazul dat instanţa în mod absolut eronat a inversat obligaţiunea părţilor contractante. Or, „OTP Bank" SA are statut de Creditor profesionist, este o instituţie bancară, dispune de proceduri şi de obligaţii în vederea studiului clientului înainte de încheierea contractului de credit şi de fidejusiune în vederea aprecierii riscurilor bancare existente.

32. Prin urmare, „OTP Bank" SA în mod evident a cunoscut şi nu putea să nu cunoască despre relaţia de căsătorie existentă între debitorul Railean Alexandr şi fidejusorul potenţial Railean Svetlana. Respectiv relaţia de căsătorie existentă între Railean Alexandr şi fidejusorul potenţial Railean Svetlana în mod sigur că nu putea fi apreciată altfel decât una de încredere, circumstanţă care impune obligatoriu creditorului „OTP Bank" SA aplicarea prevederilor art.1663 alin.(2) Cod civil şi a Hotărârii Guvernului nr.251 din 2019 cu privire la constatarea consultării independente a potenţialului fidejusor consumator.

33. La fel, indică că instanţa de fond nu a aplicat speţei nici prevederile alin.(4) art.1663 Cod civil. Or, în situaţia în care lipseşte dovada de comunicare de către creditor „OTP Bank" SA fidejusorului Railean Svetlana a faptului neexecutării de către creditor a obligaţiilor contractuale rezultate din contractul de credit încheiat între „OTP Bank" SA şi Railean Alexandr (dovada de comunicare a somaţiei lipseşte), prin urmare până a recepţiona citaţia în instanţa de judecată şi cererea de chemare în judecată fidejusorul Railean Svetlana nici nu cunoştea despre datoria la plata creditului acumulată de Railean Alexandr. Din aceste circumstanţe reiese că indiferent de scurgerea unui termen de trei ani din momentul semnării contractului de fidejusiune, constataţi de instanţa de fond, în temeiul alin.(4) art.1663 Cod civil, fidejusiunea poate fi anulată de fidejusor în orice moment.

34. Invocă că, fidejusorului Railean Svetlana nu i-au fost comunicate nici condiţiile contractului de credit încheiat între creditorul "OTP Bank" SA şi debitorul Railean Alexandr, nici nu i-au fost explicate riscurile pe care urma să şi le asume în urma semnării contractului de fidejusiune. Încă o probă care vorbeşte despre un comportament cel puţin suspect şi viclean al reprezentanţilor creditorului „OTP Bank" SA este copia declaraţiei potenţialului fidejusor, prezentată instanţei de judecată de „OTP Bank" SA. Declaraţia este semnată cu data de 25 iunie 2021. Prin declaraţie se afirmă că lui Railean Svetlana i-a fost oferit proiectul contractului de credit şi celui de fidejusiune care urmează a fi încheiat în baza cererii de credit din 08 iulie 2020, adică în baza unei cereri depuse cu un an în urmă. Contractul de credit la data de 25 iunie 2021 încă nu a fost încheiat, acesta a fost semnat cu Railean Alexandr la 01 iulie 2021, ori condiţiile prevăzute de acest contract evident nu i-au fost comunicate fidejusorului potenţial, la fel declaraţia din 25 iunie 2021, nu conţine nici o enumerare a riscurilor pe care şi le asumă fidejusorul în caz de semnare a contractului de fidejusiune, fiind invocată posibilitatea pierderii tuturor bunurilor în măsura în care debitorul nu-şi va executa obligaţiile asumate, fără să fie clar care bunuri şi ale cui bunuri.

35. Astfel, Railean Svetlana având încredere în Railean Alexandr şi fiind asigurată de faptul că semnarea declaraţiei şi a contractului de fidejusiune este doar o formalitate pentru ca acesta să poată contracta un credit pe care şi-l va asuma integral pentru că doar el va semna contractul de credit şi doar el îl va achita ulterior, nefiind consultată în prealabil, s-a deplasat împreună cu Railean Alexandr la oficiul „OTP Bank" SA, unde la cererea lui Railean Alexandr a semnat, într-o singură zi, toate actele prezentate de un angajat al „OTP Bank" SA, fără să-i fie comunicate esenţa şi urmările pentru sine a neexecutării de către Railean Alexandr a obligaţiunilor faţă de creditorul „OTP Bank" SA.

36. La 05 martie 2026, „OTP Bank" SA a depus referinţă asupra cererii de apel, prin care a solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat şi menţinerea hotărârii instanţei de fond fără modificări, invocând în susţinerea poziţiei sale procesuale argumentele de fapt şi de drept expuse anterior în referinţa depusă în faţa primei instanţe, pe care le-a reiterat integral.

37. *În şedinţa de examinare a cauzei în instanţa de apel, reprezentantul apelantei Railean Svetlana, avocatul Ceornea Eduard*, considerând posibil examinarea cauzei în lipsa clientei sale, Railean Svetlana, a pledat pentru admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 11 iulie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acţiunea depusă de „OTP Bank" SA către Railean Svetlana să fie respinsă şi să fie admisă integral cererea reconvenţională depusă de Railean Svetlana către „OTP Bank" SA.

38. În susţinere, reprezentantul apelantei a invocat că, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.251 din 2019, este expres reglementat faptul că angajaţii instituţiei bancare nu sunt abilitaţi să efectueze consultarea independentă a potenţialului fidejusor anterior încheierii contractului de fidejusiune.

39. În continuare, reprezentantul apelantei menţionează că, în condiţiile în care legea prevede în mod expres obligaţia efectuării unei asemenea consultări înainte de încheierea contractului de fidejusiune, banca nu putea accepta încheierea contractului în lipsa dovezii privind realizarea consultării independente. Astfel, creditorul era obligat să îndrume potenţialul fidejusor pentru obţinerea unei asemenea consultări şi să solicite prezentarea confirmării prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.251, care să ateste că fidejusorul a beneficiat de consultarea independentă acordată de un notar, avocat sau altă persoană abilitată de lege, cu privire la consecinţele juridice şi răspunderea ce decurg din asumarea obligaţiilor de fidejusiune. Doar ulterior îndeplinirii acestor cerinţe legale putea fi încheiat contractul de fidejusiune cu persoana respectivă.

40. Intimata „OTP Bank" SA a solicitat prin referinţă examinarea cauzei în lipsa acesteia.

41. Intimatul Railean Alexandr, fiind legal citat la şedinţa de judecată indicată atât în cererea de chemare în judecată, cât şi cererea de apel, avizul de recepţie s-a returnat cu menţiunea „nereclamat" (f.d.112).

42. Prin urmare, neprezentarea intimatului nu împiedică examinarea cauzei în lipsa acestuia, instanţa fiind în drept să dispună judecarea pricinii în condiţiile legii, în baza materialelor dosarului.

Aprecierea instanţei de apel:

43. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar şi a normei legale relevante speţei, Colegiul civil consideră necesar de a respinge apelul, din considerentele ce urmează:

44. În conformitate cu art.385 lit.a) CPC RM, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

45. Potrivit art.373 alin.(1) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

46. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

47. Colegiul Civil reţine că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

48. Din probatoriul administrat în cauză rezultă că, la data de 01 iulie 2021, între „OTP Bank" SA, în calitate de creditor şi Railean Alexandr, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de credit nr.CL/78687757100, având ca obiect acordarea sumei de 160.000,00 lei, cu scadenţa finală stabilită pentru 01 iulie 2026 pentru o perioada de 60 luni (f.d.10-11).

49. Conform pct.8 din Contractul de credit bancar nr.CL/78687757100 din 01 iulie 2021, executarea obligaţiilor asumate de debitor a fost garantată prin constituirea, în favoarea „OTP Bank" SA, a unei fidejusiuni, materializată prin Contractul de fidejusiune nr.000106373/F1 din 01 iulie 2021, încheiat cu fidejusorul Railean Svetlana (f.d.12-14).

50. Potrivit certificatului privind datoria, la situaţia din 20 iulie 2023, obligaţiile restante acumulate de debitorul Railean Alexandr constituiau în total 110.592,93 lei, dintre care: 104.098,93 lei reprezintă soldul datoriei la credit, 1.576,84 lei – dobânda calculată, 312,71 lei – dobânda de întârziere şi 4.604,45 lei – comisionul de administrare (f.d.15).

51. În vederea soluţionării pe cale amiabilă a raportului litigios, „OTP Bank" SA a expediat notificările nr.11/05-1-7193 şi nr.11/05-1-7194 din 03 august 2023, prin care a somat debitorul Railean Alexandr şi fidejusorul Railean Svetlana să procedeze la rambursarea anticipată a creditului şi a plăţilor aferente acestuia în termen de 15 zile de la primirea notificărilor respective (f.d.16, 17). Cu toate acestea, obligaţiile de plată nu au fost executate, datoria faţă de „OTP Bank" SA rămânând neachitată, motiv pentru care reclamanta s-a adresat instanţei de judecată la 18 decembrie 2024 cu prezenta acţiune.

52. Examinând cauza în fond, prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 11 iulie 2025 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de OTP „Bank" SA către Railean Alexandr, Railean Svetlana cu privire la încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată. S-a încasat, în mod solidar, de la Railean Alexandr şi Railean Svetlana în beneficiul OTP „Bank" SA, datoria în sumă de 110.592,93 lei şi cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată în mărime de 3.867,76 lei şi cheltuielile de citare publică în mărime de 522,00 lei. S-a respins, ca neîntemeiată, cererea reconvenţională depusă de Railean Svetlana către OTP „Bank" SA şi Railean Alexandr cu privire la declararea nulităţii contractului de fidejusiune şi încasarea cheltuielilor de judecată.

53. Nefiind de acord cu soluţia adoptată, Railean Svetlana, în persoana reprezentantului, avocat Ceornea Eduard, a declarat apel împotriva hotărârii instanţei de fond, cu solicitarea admiteri apelului, casarea hotărârii instanţei de fond, cu emiterea unei noi soluţii prin care să fie respinsă integral acţiunea depusă de „OTP Bank" SA şi admisă cererea reconvenţională depusă de Railean Svetlana.

54. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate prin prisma motivelor invocate în cererea de apel, raportate la materialul probator administrat în cauză şi la dispoziţiile legale incidente raportului juridic litigios, Colegiul civil constată că soluţia instanţei de fond de admitere a acţiunii formulate de „OTP Bank" SA şi de respingere a cererii reconvenţionale înaintate de Railean Svetlana este legală, întemeiată şi rezultă dintr-o apreciere corectă a circumstanţelor de fapt şi de drept ale cauzei.

55. În conformitate cu art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

56. Totodată, potrivit art.15 alin.(1) Cod civil, stabilesc expres că apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

57. În acest sens, conform art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

58. De asemenea, art.775 Cod civil, stabileşte că debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin.(1).

59. Potrivit art.776 Cod civil prevede că, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

60. În aceeaşi ordine de idei art.858 Cod civil, stabileşte că temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

61. În temeiul art.1763 alin.(1) Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobânzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii. (2) Contractul de credit se încheie în scris. (3) Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.

62. În completarea acestor dispoziţii, art.1764 alin.(1) Cod civil, stabileşte că părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante, iar potrivit art.1765 Cod civil, în afară de dobândă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

63. Potrivit prevederilor art.1767 alin.(1) Cod Civil, părţile pot conveni asupra constituirii unor garanţii reale (inclusiv gaj), personale (inclusiv fidejusiune) sau a unor alte garanţii uzuale în practica bancară.

64. Conform art.1628 alin.(2) Cod Civil, fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată", iar în baza art.1636 alin.(1) Cod Civil, obligaţia garantată prin fidejusiune poate fi prezentă sau viitoare, pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prin fidejusiune se poate garanta şi obligaţia altui fidejusor.

65. În corespundere cu art.1633 alin.(1) Cod Civil, garanţia personală poate fi asumată de către garant prin contract încheiat cu creditorul (contract de fidejusiune sau, după caz, contract de garanţie personală autonomă).

66. Potrivit art.1640 Cod civil, cu excepţia cazului în care s-a stipulat altfel, obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară şi, în consecinţă, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.

67. În continuarea acestor dispoziţii legale, instanţa subliniază că garanţiile constituie mijloace juridice menite să asigure creditorului un drept de preferinţă şi o posibilitate efectivă de urmărire a executării obligaţiei, fie din patrimoniul debitorului, fie din patrimoniul persoanei care şi-a asumat obligaţia de garantare, fiind astfel destinate să contracareze riscul neexecutării obligaţiilor de plată asumate prin contractele de credit.

68. Raportând cadrul normativ menţionat la situaţia de fapt reţinută în cauză, Colegiul civil constată că „OTP Bank" SA şi-a executat integral obligaţia asumată prin contractul de credit nr.CL/78687757100 din 01 iulie 2021, punând efectiv la dispoziţia debitorului Railean Alexandr suma de 160.000,00 lei, convenită de părţi.

69. Din momentul executării obligaţiei de către creditor, în sarcina debitorului s-a născut obligaţia corelativă de rambursare a creditului acordat, precum şi obligaţia de achitare a dobânzii, comisioanelor şi a tuturor prestaţiilor accesorii prevăzute de contract.

70. În consecinţă, obligaţiile asumate de Railean Alexandr au dobândit caracter obligatoriu, executarea acestora neputând fi lăsată la libera apreciere a debitorului.

71. Totodată, Colegiul civil reţine că executarea obligaţiilor asumate de debitorul principal a fost garantată prin contractul de fidejusiune nr.000106373/F1 din 01 iulie 2021, încheiat între „OTP Bank" SA şi Railean Svetlana.

72. Prin semnarea contractului de fidejusiune, Railean Svetlana şi-a asumat obligaţia de a răspunde faţă de creditor pentru executarea obligaţiilor rezultate din contractul de credit în cazul în care acestea nu vor fi executate de debitorul principal.

73. Or, fidejusiunea reprezintă o garanţie personală accesorie obligaţiei principale, prin care fidejusorul garantează executarea obligaţiei asumate de debitor, întinderea răspunderii sale fiind determinată de existenţa şi conţinutul obligaţiei garantate.

74. În aceste condiţii, odată ce creditorul şi-a executat obligaţia principală de acordare a creditului, iar obligaţia debitorului de rambursare a devenit exigibilă potrivit contractului, atât debitorul principal, cât şi fidejusorul au devenit ţinuţi să răspundă pentru executarea obligaţiei garantate în limitele asumate contractual.

75. Cu toate acestea, din materialele cauzei rezultă că debitorul nu şi-a executat obligaţiile contractuale în modalitatea convenită, acumulând restanţe semnificative la rambursarea creditului.

76. Astfel, la data de 20 iulie 2023, datoria restantă constituia 110.592,93 lei, sumă compusă din soldul restant al creditului în cuantum de 104.098,93 lei, dobânda contractuală calculată în mărime de 1.576,84 lei, comisionul de administrare în cuantum de 4.604,45 lei şi dobânda penalizatoare în sumă de 312,71 lei.

77. În raport cu aceste circumstanţe, Colegiul civil constată că dreptul creditorului de a solicita executarea obligaţiei restante derivă în mod direct atât din contractul de credit, cât şi din contractul de fidejusiune care garantează executarea obligaţiei principale.

78. Mai mult decât atât, anterior sesizării instanţei de judecată, creditorul a întreprins măsuri rezonabile pentru executarea benevolă a obligaţiilor restante, expediind notificările nr.11/05-1-7193 şi nr.11/05-1-7194 din 03 august 2023 atât debitorului principal, cât şi fidejusorului, solicitând rambursarea anticipată a creditului şi achitarea plăţilor restante în termen de 15 zile.

79. În pofida acestor somaţii, obligaţiile contractuale nu au fost executate, iar creanţa a rămas neachitată, situaţia care a justificat valorificarea pe cale judiciară a dreptului de creanţă al creditorului.

80. În aceste condiţii, având în vedere existenţa obligaţiei principale, neexecutarea acesteia de către debitor şi garanţia personală asumată de fidejusor, Colegiul civil apreciază ca fiind legală şi întemeiată concluzia instanţei de fond privind încasarea solidară de la Railean Alexandr şi Railean Svetlana a soldului restant al creditului în sumă de 104.098,93 lei.

81. În ceea ce priveşte dobânda contractuală în cuantum de 1.576,84 lei, Colegiul civil reţine că aceasta îşi are temeiul juridic nemijlocit în contractul de credit încheiat între părţi şi reprezintă contraprestaţia datorată creditorului pentru punerea la dispoziţia debitorului a mijloacelor băneşti acordate cu titlu de credit.

82. Sub acest aspect, Colegiul civil reţine că, potrivit art.1764 alin. (1) Cod civil, părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante.

83. Totodată, conform art.874 Cod Civil, care indică că în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobândă, se plăteşte o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

84. Din conţinutul pct.5 al contractului de credit nr.CL/78687757100 din 01 iulie 2021 rezultă că părţile au convenit expres asupra unei dobânzi fixe de 3,0000% anual pentru utilizarea creditului acordat.

85. Întrucât calculul prezentat de creditor nu a fost combătut prin probe contrare şi nu au fost invocate circumstanţe care să pună la îndoială legalitatea sau exactitatea acestuia, Colegiul civil constată că pretenţia privind încasarea dobânzii contractuale în sumă de 1.576,84 lei este întemeiată.

86. Odată stabilită legalitatea dobânzii contractuale, Colegiul civil urmează să examineze şi pretenţia referitoare la comisionul de administrare solicitat în cuantum de 4.604,45 lei.

87. În acest sens, potrivit art.1765 din Codul civil, în afară de dobândă părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

88. Din actele dosarului rezultă că, prin pct.9 lit.a) al contractului de credit, debitorul şi-a asumat obligaţia de a achita lunar un comision de administrare în cuantum de 0,50% din valoarea creditului.

89. Având în vedere că această clauză contractuală nu a fost contestată pe calea unei acţiuni distincte şi nici nu au fost prezentate probe care să demonstreze caracterul nelegal, abuziv sau ineficace al acesteia, Colegiul civil reţine că obligaţia de achitare a comisionului de administrare a fost asumată în mod valabil de către debitor.

90. În consecinţă şi această componentă a creanţei este datorată creditorului în cuantumul solicitat şi confirmat prin materialele dosarului.

91. De asemenea, Colegiul civil apreciază ca fiind întemeiată şi pretenţia privind încasarea dobânzii penalizatoare în cuantum de 312,71 lei, aceasta reprezentând consecinţa juridică a executării cu întârziere a obligaţiilor contractuale asumate de debitor.

92. Sub acest aspect, instanţa de apel reţine că mecanismul clauzei penale reprezintă o modalitate legală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul susceptibil de a fi cauzat creditorului prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligaţiilor asumate. Raţiunea unei asemenea clauze constă în consolidarea disciplinei contractuale şi în asigurarea unei protecţii eficiente a interesului patrimonial al creditorului împotriva consecinţelor negative generate de întârzierea executării obligaţiei.

93. În acest sens, potrivit art.947 alin.(l) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun(penalitatea). (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

94. Din conţinutul pct.10 al contractului de credit rezultă că părţile au convenit expres asupra dreptului creditorului de a calcula şi percepe dobândă penalizatoare pentru neachitarea la termen a ratelor scadente.

95. În condiţiile în care existenţa restanţelor este confirmată prin materialele dosarului, iar cuantumul dobânzii penalizatoare nu a fost contestat printr-un calcul alternativ şi nici infirmat prin alte mijloace de probă, Colegiul civil constată că suma de 312,71 lei a fost calculată în conformitate cu prevederile contractuale şi cu dispoziţiile legale aplicabile.

96. Prin urmare, pretenţia privind încasarea dobânzii penalizatoare este legală şi întemeiată, reprezentând o consecinţă directă a neexecutării la termen a obligaţiilor asumate de debitor.

97. Coroborând toate elementele creanţei constatate în cauză şi anume, soldul restant al creditului, dobânda contractuală, comisionul de administrare şi dobânda penalizatoare, Colegiul civil constată că suma totală solicitată de „OTP Bank" SA în cuantum de 110.592,93 lei, în mod solidar, de la Railean Alexandr şi Railean Svetlana este confirmată prin probe pertinente, concludente şi suficiente, administrate în condiţiile legii.

98. În acest context, odată stabilită legalitatea şi temeinicia pretenţiilor formulate de „OTP Bank" SA privind încasarea datoriei rezultate din contractul de credit şi din contractul de fidejusiune, Colegiul civil urmează să verifice şi criticile formulate de apelantă în susţinerea cererii reconvenţionale privind declararea nulităţii contractului de fidejusiune.

99. Examinând argumentele invocate prin prisma probelor administrate în cauză şi a dispoziţiilor legale incidente, Colegiul civil constată că instanţa de fond a respins în mod întemeiat această pretenţie, întrucât susţinerile formulate de Railean Svetlana nu sunt confirmate de materialul probator administrat şi nu relevă existenţa vreunui viciu de consimţământ ori a unui alt temei legal susceptibil să atragă nulitatea actului juridic contestat.

100. Aşa dar, potrivit art.327 Cod civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes general (nulitate absolută). Actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes particular (nulitate relativă).

101. În strânsă legătură cu aceste dispoziţii, art.328 Cod civil prevede că, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acţiune, cât şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces.

102. Conform art.312 alin.(1) Cod civil, defineşte consimţământul ca o manifestare exteriorizată de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic.(2) Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat. (3) Intenţia de a produce efecte juridice se determină din declaraţia sau comportamentul persoanei, aşa cum ea a fost înţeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat.

103. De asemenea, potrivit art.314 Cod civil, actul juridic se consideră neîncheiat în cazul în care esenţa consimţământului nu poate fi determinată cu certitudine nici din exprimarea exteriorizată şi nici din alte circumstanţe ale încheierii sale.

104. Prin urmare, din coroborarea acestor dispoziţii legale rezultă că existenţa consimţământului nu este suficientă în sine, fiind necesar ca acesta să fie valabil exprimat,

adică să fie liber, informat şi neviciat, întrucât doar un asemenea consimţământ poate produce efecte juridice valide.

105. În continuarea acestei raţionări juridice, Colegiul reţine că importanţa consimţământului nu rezidă exclusiv în simpla manifestare a voinţei de a contracta, ci şi în caracterul său conştient şi informat, acesta reprezentând fundamentul juridic al angajării răspunderii contractuale.

106. Raportând aceste principii de drept la circumstanţele concrete ale cauzei, Colegiul civil constată că instanţa de fond a respins în mod întemeiat cererea reconvenţională formulată de Railean Svetlana privind declararea nulităţii contractului de fidejusiune, întrucât afirmaţiile formulate nu sunt susţinute de probele administrate şi nu relevă existenţa vreunui viciu de consimţământ sau a unui alt temei legal de nulitate.

107. Această concluzie se impune cu atât mai mult cu cât analiza contractului de fidejusiune nr.000106373/F1 din 01 iulie 2021 demonstrează că, la momentul încheierii sale, au fost respectate cumulativ atât condiţiile de fond, cât şi cele de formă prevăzute de lege pentru validitatea unui asemenea act juridic, nefiind identificate împrejurări care să pună la îndoială caracterul său valabil.

108. În acest context, din materialele cauzei rezultă că, anterior semnării contractului de fidejusiune, la data de 25 iunie 2021, Railean Svetlana a semnat declaraţia potenţialului fidejusor, prin care a confirmat că i-au fost aduse la cunoştinţă informaţii referitoare la natura juridică a fidejusiunii, efectele asumării unei asemenea obligaţii, riscurile aferente garantării datoriei unei alte persoane, precum şi cadrul normativ aplicabil raportului juridic ce urma a fi constituit (f.d.47).

109. Această împrejurare prezintă o relevanţă juridică deosebită, întrucât demonstrează că apelanta a avut posibilitatea reală de a lua cunoştinţă de conţinutul obligaţiilor pe care urma să şi le asume şi de consecinţele juridice ale semnării contractului de fidejusiune, aspect ce exclude prezumţia unui consimţământ format în necunoştinţă de cauză.

110. În continuarea aceleiaşi analize, Colegiul civil reţine că din conţinutul pct.1.2 al contractului de fidejusiune rezultă în mod expres că Railean Svetlana şi-a asumat obligaţia de a garanta executarea integrală a obligaţiilor debitorului principal, incluzând restituirea creditului, plata dobânzilor, penalităţilor, comisioanelor şi a tuturor cheltuielilor accesorii, ceea ce evidenţiază întinderea clară a obligaţiilor asumate.

111. Totodată, prin pct.2.1 al aceluiaşi contract, fidejusorul a declarat expres că dispune de mijloace financiare suficiente pentru executarea obligaţiilor garantate, iar prin pct.4.1 şi-a asumat răspunderea solidară cu debitorul principal pentru executarea tuturor obligaţiilor rezultate din contractul de credit.

112. Rezultă astfel, că întinderea obligaţiilor asumate de fidejusor a fost determinată în mod clar şi neechivoc în cuprinsul contractului, iar apelanta a acceptat în mod expres atât caracterul solidar al răspunderii sale, cât şi posibilitatea urmăririi directe a patrimoniului său în cazul neexecutării obligaţiilor de către debitorul principal.

113. Prin urmare, analizate în ansamblul lor, clauzele contractuale menţionate infirmă susţinerile apelantei potrivit cărora aceasta nu ar fi cunoscut efectele juridice ale fidejusiunii ori întinderea obligaţiilor asumate, demonstrând, dimpotrivă, că a exprimat un consimţământ clar şi explicit cu privire la garantarea obligaţiilor debitorului principal.

114. În aceeaşi ordine de idei, Colegiul civil nu poate reţine ca întemeiate nici argumentele apelantei referitoare la pretinsa lipsă a consultării independente, invocate ca temei pentru declararea nulităţii contractului de fidejusiune.

115. Astfel, potrivit art.1663 alin.(2) Cod civil, în cazul în care creditorul cunoaşte sau are motive să cunoască faptul că, din cauza unei relaţii de încredere dintre debitor şi fidejusor, există un risc semnificativ că fidejusorul nu îşi asumă fidejusiunea în mod liber sau fiind informat adecvat, creditorul are obligaţia de a constata că fidejusorul a primit consultaţii independente. Modalităţile de a constata că fidejusorul a primit consultaţii independente se stabilesc de Guvern.

116. Rezultă, aşadar, că legiuitorul nu a instituit o obligaţie generală şi automată în sarcina creditorului de a solicita efectuarea unei consultări independente în toate cazurile de fidejusiune, ci a condiţionat existenţa acestei obligaţii de constatarea unor împrejurări concrete şi obiective care să indice existenţa unui risc real de afectare a libertăţii sau a caracterului informat al consimţământului fidejusorului.

117. Aceeaşi concluzie se desprind şi din interpretarea dispoziţiilor Hotărârii Guvernului nr.251 din 24 aprilie 2019, care reglementează modalitatea de constatare a consultării independente exclusiv în situaţiile prevăzute de art.1663 alin.(2) Cod civil.

118. Mai mult, din conţinutul acestor reglementări rezultă că potenţialul fidejusor beneficiază de dreptul de a solicita şi obţine consultaţii independente anterior încheierii contractului, fără ca exercitarea acestui drept să constituie, în toate cazurile, o condiţie de validitate a fidejusiunii.

119. În consecinţă, interpretarea sistemică a normelor legale relevante conduce la concluzia că, mecanismul consultării independente reprezintă o măsură de protecţie instituită în favoarea fidejusorului în anumite situaţii speciale, iar nu o condiţie obligatorie şi generală pentru existenţa şi valabilitatea oricărui contract de fidejusiune.

120. Raportând aceste considerente la circumstanţele prezentei cauze, Colegiul civil constată că apelanta Railean Svetlana nu a demonstrat existenţa unor împrejurări concrete care să permită concluzia că, la momentul încheierii contractului, creditorul „OTP Bank" SA cunoştea sau trebuia să cunoască existenţa unui risc semnificativ privind lipsa caracterului liber ori informat al consimţământului său.

121. Or, din materialele cauzei nu rezultă existenţa unor asemenea circumstanţe excepţionale, iar apelanta nu a administrat probe pertinente şi concludente care să demonstreze că, la momentul semnării contractului voinţa sa ar fi fost afectată de constrângeri din partea soţului/debitor, de presiuni, inducere în eroare sau alte împrejurări susceptibile să vicieze consimţământul. La fel, apelanta nu a probat că între aceasta şi soţul ei la data semnării contractului ar fi existat relaţia de încredere de aşa natură, care ar putea vicia consimţământul ei de fidejusor şi că această relaţie ar fi fost cunoscută creditorului.

122. Iar simpla existenţă a relaţiei de căsătorie dintre debitorul principal şi fidejusor nu este suficientă, prin ea însăşi, pentru a conduce automat la incidenţa art.1663 alin.(2) Cod civil, în lipsa unor elemente suplimentare care să demonstreze exercitarea unei influenţe determinante asupra voinţei fidejusorului.

123. Dimpotrivă, probele administrate confirmă că Railean Svetlana a semnat personal atât declaraţia potenţialului fidejusor, cât şi contractul de fidejusiune, fără a formula obiecţii, rezerve sau solicitări suplimentare de clarificare privind conţinutul şi efectele obligaţiilor asumate.

124. De altfel, Curtea de apel reține, că dispozițiile art.1663 din Codul civil nu instituie sancțiunea nulității absolute, ci posibilitatea revocării ofertei sau anulării fidejusiunii într-un termen rezonabil. La caz însă, apelanta a invocat nulitatea contractului de fidejusiune peste patru ani de la încheierea contractului, după executarea parțială a obligațiilor contractuale și după adresarea băncii cu acțiunea în judecată.

125. Cu referire la pretinsa neinformare a fidejusorului despre neexecutarea obligațiilor de către debitor, Colegiul reține că eventuala nerecepționare a somației din 03 august 2023 de către fidejusorul Railean Svetlana, privește executarea raportului juridic ulterior încheierii contractului și nu condițiile de validitate existente la momentul formării acordului de voință.

126. Or, validitatea unui act juridic se apreciază prin raportare la situația existentă la data încheierii sale și nu poate fi afectată de eventuale împrejurări intervenite ulterior, care țin de executarea sau valorificarea raporturilor juridice născute din acel act.

127. În plus, analiza argumentelor invocate relevă că o parte semnificativă a criticilor formulate de apelantă vizează împrejurări survenite după semnarea contractului de fidejusiune, deși aprecierea valabilității unui act juridic trebuie realizată exclusiv prin raportare la momentul formării și exteriorizării consimțământului.

128. În aceste condiții, Colegiul civil constată că niciunul dintre argumentele invocate de Railean Svetlana nu demonstrează existența unui temei legal care să justifice declararea nulității contractului de fidejusiune nr.000106373/F1 din 01 iulie 2021.

129. Prin urmare, având în vedere ansamblul probelor administrate în cauză, caracterul valabil al consimțământului exprimat de fidejusor, lipsa oricărui viciu de voință și inexistența unor motive legale de nulitate, Colegiul civil apreciază că instanța de fond a examinat corect circumstanțele relevante ale cauzei și a respins în mod întemeiat cererea reconvențională formulată de Railean Svetlana.

130. Reieșind din totalitatea considerentelor expuse, în condițiile în care nu au fost constatate încălcări ale condițiilor de validitate ale contractului de fidejusiune și nu au fost demonstrate circumstanțe de fapt sau de drept apte să răstoarne prezumția de legalitate și valabilitate a actului juridic contestat, Colegiul civil concluzionează că soluția primei instanțe privind respingerea cererii reconvenționale este legală și întemeiată.

131. În consecință, având în vedere că argumentele invocate în apel nu infirmă constatările de fapt și de drept ale instanței de fond și nu relevă existența unor erori de aplicare a normelor juridice incidente, Colegiul civil apreciază că apelul declarat de Railean Svetlana, în persoana reprezentantului, avocat Ceornea Eduard, este nefondat și urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii contestate ca fiind legală și întemeiată.

132. În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de apelanta Railean Svetlana, în persoana reprezentantului, avocat Ceornea Eduard.

Se menține hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 11 iulie 2025, în cauza civilă la cererea de chemare depusă de OTP „Bank" SAcătre Railean Alexandr, Railean Svetlana cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Railean Svetlana către OTP „Bank" SA și Railean Alexandr cu

privire la declararea nulităţii contractului de fidejusiune şi încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu

Judecători Alina Ţihonschi

Mariana Sajin